LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010 Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS
PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā *2023. gada 12. janvārī*

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Aldis Laviņš, tiesneši Jānis Neimanis un Jautrīte Briede,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 227/2022),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu:

1.1. atzīt Civilprocesa likuma 599. pantu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 89., 91., 95., 96., 105. un 111. pantam, Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk – Harta) 4., 7., 17., 21. un 35. pantam, kā arī Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk – Konvencija) 3. un 8. pantam un tās Pirmā protokola 1. pantam;

1.2. pieprasīt no [..] cietuma dokumentus, kas apstiprina pieteikumā norādītos faktiskos apstākļus.

2. Apstrīdētajā normā regulēta piedziņas vēršana uz naudas līdzekļiem, kas pienākas no citām personām,

3. Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punkts noteic: izskatot pieteikumu, Satversmes tiesas kolēģija ir tiesīga atteikties ierosināt lietu, ja pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc

būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Pieteikuma iesniedzējs jau iepriekš ir vērsies Satversmes tiesā ar pieteikumu, lūdzot atzīt apstrīdēto normu par neatbilstošu arī Satversmes 89., 91., 95., 96., 105. un 111. pantam, Hartas 4., 7., 17., 21. un 35. pantam, kā arī Konvencijas 3. pantam un tās Pirmā protokola 1. pantam (pieteikums Nr. 186/2022). Satversmes tiesas 4. kolēģija 2022. gada 11. novembrī nolēma atteikties ierosināt lietu pēc minētā pieteikuma, pamatojoties uz citstarp Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu (turpmāk – kolēģijas 2022. gada 11. novembra lēmums).

Līdz ar to kolēģijai ir jāizvērtē, vai izskatāmajā pieteikumā ietvertais faktisko apstākļu izklāsts vai juridiskais pamatojums pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Kolēģijas 2022. gada 11. novembra lēmumā secināts, ka pieteikumā Nr. 186/2022 nebija norādīti objektīvi pārbaudāmi fakti, kas raksturotu tieši Pieteikuma iesniedzēja pamattiesību aizskārumu un ļautu konstatēt tā rašanās brīdi. No tā arī nebija noskaidrojams, vai un kad apstrīdētā norma Pieteikuma iesniedzējam ir piemērota, proti, kas, kādēļ, no kura brīža un uz kāda tiesiskā pamata vērš piedziņu uz viņa finanšu līdzekļiem vai tos apķīlā. Tāpat pieteikumā nebija norādīts uz Pieteikuma iesniedzēja saņemto un no viņa piedzīto vai apķīlāto līdzekļu apjomu, kā arī nebija pamatots, kādas uz Pieteikuma iesniedzēju attiecināmas pamattiesības izriet no katras pieteikumā norādītās augstāka juridiska spēka tiesību normas.

Izskatāmajā pieteikumā ir norādīts, ka tiesu izpildītājs apķīlājis Pieteikuma iesniedzējam no viņa radiniekiem sūtītos naudas līdzekļus, tādēļ viņš nevarot iegādāties sev nepieciešamās lietas veikalā un viņam esot ierobežotas iespējas sazināties ar tuviniekiem, saņemt veselības aprūpes pakalpojumus, kā arī izmantot sadzīves tehniku. Turklāt izskatāmais pieteikums papildināts ar prasījumu par apstrīdētās normas atbilstību Konvencijas 8. pantam. Tomēr arī izskatāmajā pieteikumā nav norādīti objektīvi pārbaudāmi fakti, kas raksturotu tieši Pieteikuma iesniedzēja pamattiesību aizskārumu un ļautu konstatēt tā rašanās brīdi. Proti, Pieteikuma iesniedzējs joprojām nav norādījis, kādā konkrētā izpildu lietā viņš būtu nonācis apstrīdētās normas tvērumā. Savukārt pieteikuma papildināšana ar formālu norādi par apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību Konvencijas 8. pantam bez pamatojuma Pieteikuma iesniedzēja pamattiesību aizskārumam nav uzskatāma par pieteikuma juridiskā pamatojuma izmaiņām pēc būtības.

Līdz ar to pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums un faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija

5. Pieteikuma iesniedzējs arī lūdzis no [..] cietuma pieprasīt dokumentus, kas apstiprina pieteikumā norādītos faktiskos apstākļus.

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka Satversmes tiesas procesu raksturo objektīvās izmeklēšanas princips (*sk. Satversmes tiesas 2021. gada 4. jūnija sprieduma lietā Nr. 2020-39-02 20. punktu*). No pieteikuma secināms, ka Pieteikuma iesniedzējs atrodas brīvības atņemšanas iestādē. Pieteikumā norādīts, ka Pieteikuma iesniedzējam nav iespēju iesniegt dokumentus, kas apliecina pieteikumā norādītos faktiskos apstākļus, jo tie viņam esot atņemti. Tomēr no pieteikuma nav gūstams apstiprinājums tam, ka Pieteikuma iesniedzējam būtu objektīvas grūtības iesniegt minētos dokumentus. Proti, ka Pieteikuma iesniedzējs būtu pieprasījis [..] cietuma administrācijai izsniegt viņam šos dokumentus iesniegšanai Satversmes tiesā, taču iestāde viņam to būtu atteikusi.

Līdz ar to šā lēmuma 1.2. apakšpunktā norādītais lūgums noraidāms.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

1. Atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 227/2022).

2. Noraidīt šā lēmuma 1.2. punktā norādīto lūgumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs Aldis Laviņš